

Navnene Sejs og Svejbæk

Navnet Sejs kan spores i skriftlige kilder tilbage til 1654, hvor det skrives Seyse. Senere – i 1755 – skrives det Sejs (*1).

Hvad navnet Sejs betyder vides ikke med sikkerhed. Men ifølge H. Illum Petersen, der har skrevet bogen om Linå Sogns historie, har gamle folk i Sejs fortalt, at der i gamle dage nede ved søen lå i alt 6 huse, og da talordet seks udtales “sejs” på jysk, blev det til navneordet Sejs. Forklaringen kan ikke bekræftes; men det er da en god historie...

Når stednavnet ikke kan findes tidligere – som andre bebyggelser i det daværende Linå Sogn -, skyldes det sikkert, at Sejs dengang ikke var en by – ikke engang en landsby. Området bestod af skov og kratbevoksede hedestrækninger, som blev kaldt Sønder Hede af bønderne i Hårup og Linå. På området lod de heste og kreaturer gå løs – kun bevogtet af en hyrde. Den del af heden, som blev brugt af gårdene i Hårup, blev kaldt Hårup-Sejs, og den del, som blev brugt af gårdene i Linå, blev kaldt Linå-Sejs. I dag kan vi finde relationen til den tid i matrikel-numrene. Hvis en grund f.eks. benævnes “matr.nr. 5en Hårup By”, viser det, at den ligger i det vestlige område, som blev brugt af bønderne i Hårup. Tilsvarende gælder det østlige område, som blev brugt af bønderne i Linå.

Grænsen mellem Hårup- og Linå matrikler, som i mange år blev betragtet som grænsen mellem Sejs og Svejbæk:

I folketællingerne findes stedangivelsen Sejs Hede og i kirkebogen Hårup Mark og Linå Mark. I kirkebogen nævnes Sejs Hede første gang i 1838.

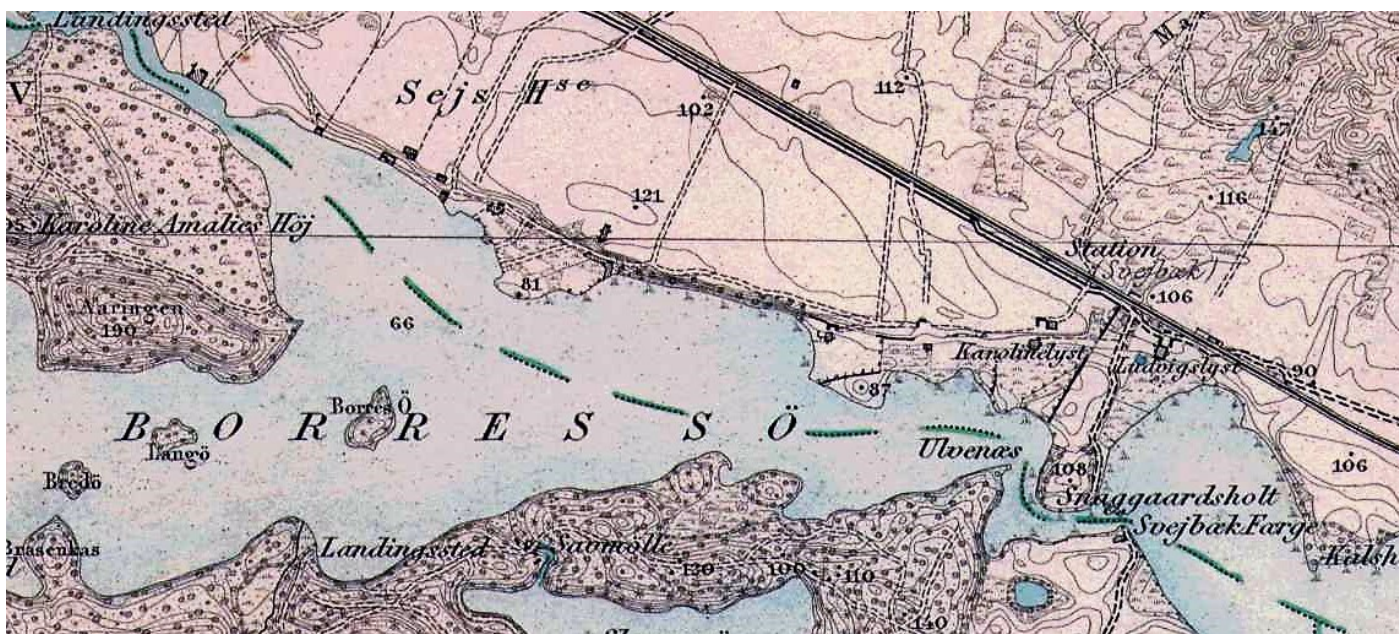

Svejbæk fik først navn, da jernbanen og holdepladsen blev etableret i 1872, hvor holdepladsen fik navn efter "Svejbæk Huse" – nogle få huse på den anden side af snævringen. Navnet har formentlig forbindelse til den lille bæk i området, der forgrener sig i to.

Svej Bæk

Der lå ingen huse ved holdepladsen i 1872, og først omkring år 1900 begynder der at blive bygget huse ved stationen. Det udvikler sig til landsbyen Svejbæk.

Generalstabskort fra 1882:

Bemærk de få spredte huse og stationsnavnet Svejbæk.

Og hvor går så grænsen mellem Sejs og Svejbæk? Ja, det spørgsmål har i tidens løb været genstand for godmodige diskussioner mellem de beboere, der følte sig henført til det ene eller det andet område. I mange år var det som nævnt den almindelige opfattelse, at Sejs omfattede Hårup-numrene og Svejbæk Linå-numrene fra matrikel-kortet. Men det har ikke forhindret, at eksempelvis beboere på Tyttebærvej på ét tidspunkt har fået oplyst, at de boede i Sejs, og på et andet, at de boede i Svejbæk.

I dag kalder vi som bekendt området "Sejs-Svejbæk". Denne løsning på "striden" blev fundet, da motorvejen blev bygget. Vejdirektoratet ville helst nøjes med ét skilt til vores lokalområde. Og både Silkeborg kommune og Sejs-Svejbæk Lokalråd accepterede i 2015 fællesbetegnelsen Sejs-Svejbæk. Dette er efterfølgende godkendt i Stednavneudvalget, og Silkeborg kommune har fastlagt, at grænsen mellem de to områder går ved Sejs Søvej (syd-nord), Julsøvej og Borgdalsvej.

Grænsen mellem Sejs og Svejbæk
fra 2015:

Kilde:

*1): H. Illum Petersen: Linaa Sogns historie side 26.